

ОНЛАЙН ОПИТУВАННЯ СЕРЕД ВЕТЕРАНІВ ТА ДІЮЧИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

“АКТУАЛЬНІ ПОТРЕБИ ТА БАЧЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ **КАР’ЄРНОГО** **І ПРОФЕСІЙНОГО** **ЗРОСТАННЯ ВЕТЕРАНІВ”**

УКРАЇНСЬКИЙ
ВЕТЕРАНСЬКИЙ
ФОНД

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. БЛОК ПИТАНЬ ПРО СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНІ ДАНІ ВЕТЕРАНІВ ТА ДІЮЧИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	3
РОЗДІЛ 2. БЛОК ПИТАНЬ ВИКЛЮЧНО ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ, ЯКІ НА ДАНИЙ МОМЕНТ НЕ НЕСУТЬ СЛУЖБУ В СИЛАХ ОБОРОНИ УКРАЇНИ	4
РОЗДІЛ 3. БЛОК ПИТАНЬ ДЛЯ ДІЮЧИХ ВІЙСЬКОВИХ	9
РОЗДІЛ 4. БЛОК ПИТАНЬ ПРО ПЕРЕПІДГОТОВКУ / НАВЧАННЯ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ	14
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	19

ВСТУП

Український ветеранський фонд Мінветеранів провів щорічне анонімне онлайн-опитування серед ветеранів і ветеранок та діючих військовослужбовців і військовослужбовиць.

Опитування було проведено в період з 15 по 25 січня 2024 року. Воно передбачало збір первинних даних з метою визначення думки безпосередньо ветеранів та діючих військовослужбовців щодо їхніх актуальних потреб та бачення можливостей для кар'єрного і професійного зростання в Україні.

Воєнний стан, який триває в Україні на час збору даних, обмежує доступ до повних та достовірних офіційних статистичних даних щодо загальної кількості ветеранів, діючих військовослужбовців, їхнього розподілу відповідно до віку, статі, а також використання персоналізованих кількісних методів збору даних. Враховуючи важкодоступність респондентів, методом для збору даних було обрано анонімне онлайн-опитування, тому вибірка є «стихійною». В опитуванні взяли участь 1043 респонденти. Результати опитування не є репрезентативним, проте вони відображають актуальні настрої та певні тенденції серед цільової аудиторії.

Структурно анонімне онлайн-опитування складається з 4 блоків, до яких увійшло 29 запитань. Серед них 12 – це закриті запитання, а 17 – напівзакриті запитання, де респонденти мали можливість надати свої варіанти:

Блок 1 складався із соціально-демографічних запитань.

Блок 2 включав респондентів з числа ветеранів, які на даний момент не несуть службу в Силах оборони України.

Блок 3 включав респондентів з числа діючих військовослужбовців.

Блок 4 містив питання про перекваліфікацію/навчання і був обов'язковий для всіх респондентів.

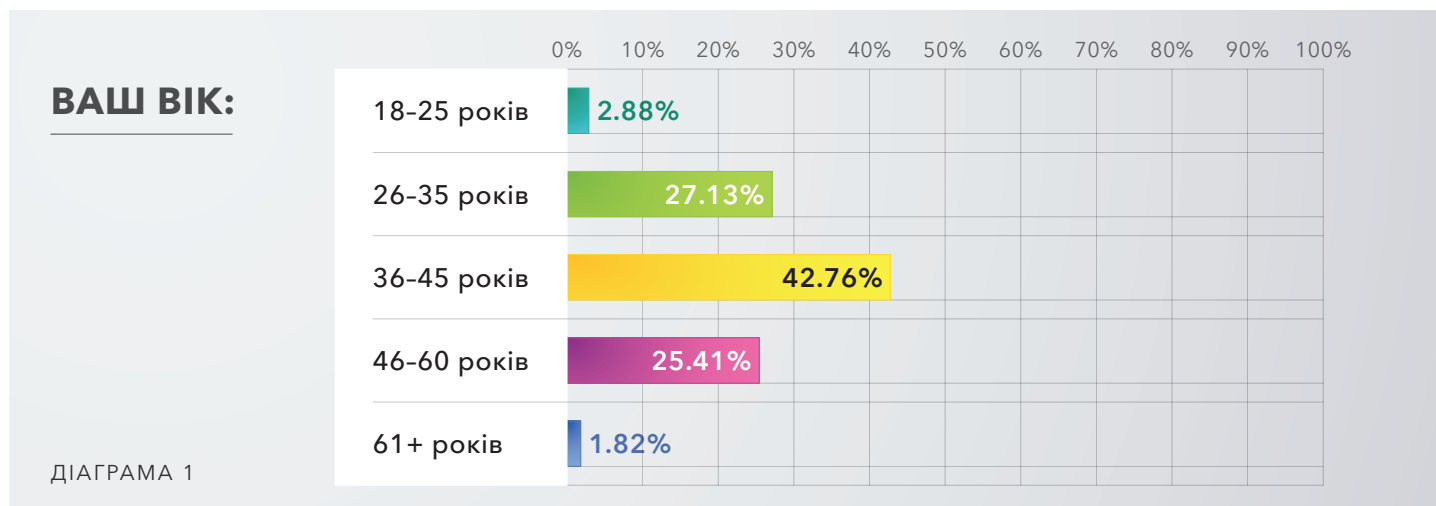
РОЗДІЛ 1

БЛОК ПИТАНЬ ПРО СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНІ ДАНІ ВЕТЕРАНІВ ТА ДІЮЧИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

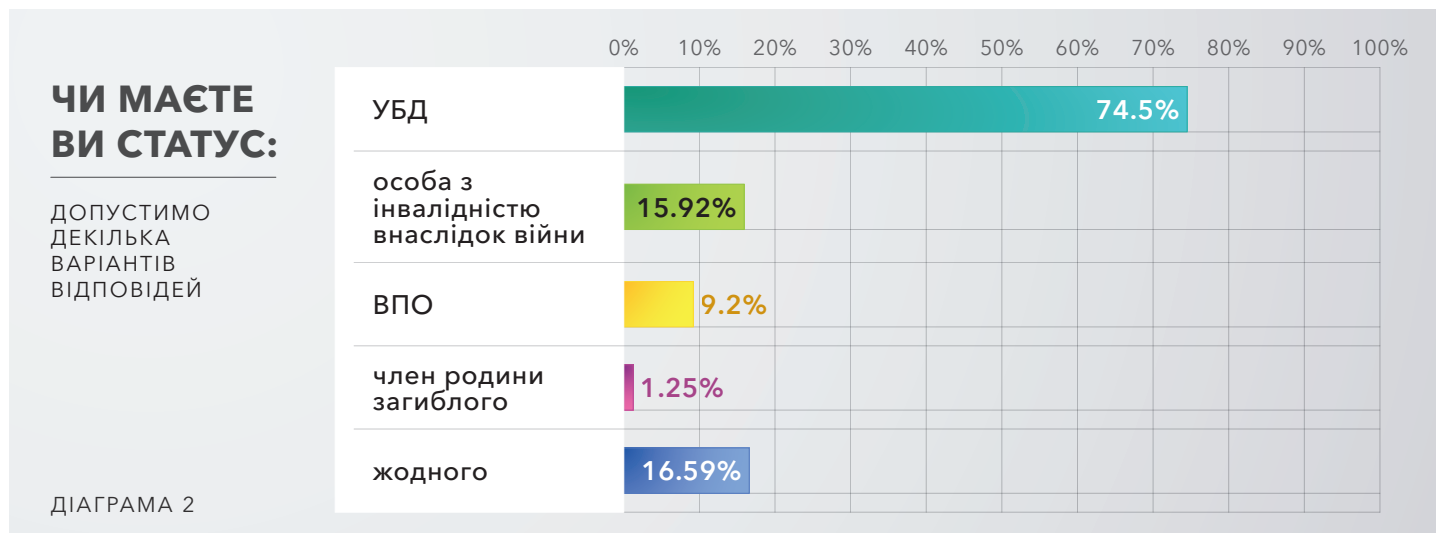
Перший блок питань дає можливість сформувати соціально-демографічний портрет нашої цільової аудиторії. Серед опитаних респондентів: 33,08% ветеранів, які не проходять військову службу, 66,92% діючих військовослужбовців.

Серед опитаних респондентів були представлені переважно чоловіки: 90,41% – чоловічої статі, 9,3% – жіночої та 0,29% – іншої статі, небінарні особи.

За віковим розподілом респондентів переважають особи середнього віку. Так, частка респондентів віком 18-25 становить 2,88%; 26-35 років – 27,13%; 36-45 років – 42,76%; 46-60 років – 25,41%; кількість респондентів віком старше 60 років становить 1,82% усіх опитаних (див. Діаграма 1).

Переважна кількість опитаних респондентів мають статус учасника бойових дій (74,5%), статус особи з інвалідністю внаслідок війни мають 15,92% респондентів, 9,2% – ВПО, 1,25% – член родини загиблого. Також 16,59% опитаних вказали, що не мають жодного статусу. (див. Діаграма 2). Респонденти мали можливість обрати кілька варіантів відповідей. Серед респондентів, які мають декілька статусів одночасно, маємо такий розподіл: 8,05% мають статус УБД та статус особи з інвалідністю; 6,04% – мають статуси УБД та ВПО. Близько 0,77% опитаних мають статус УБД та статус члена родини загиблого.

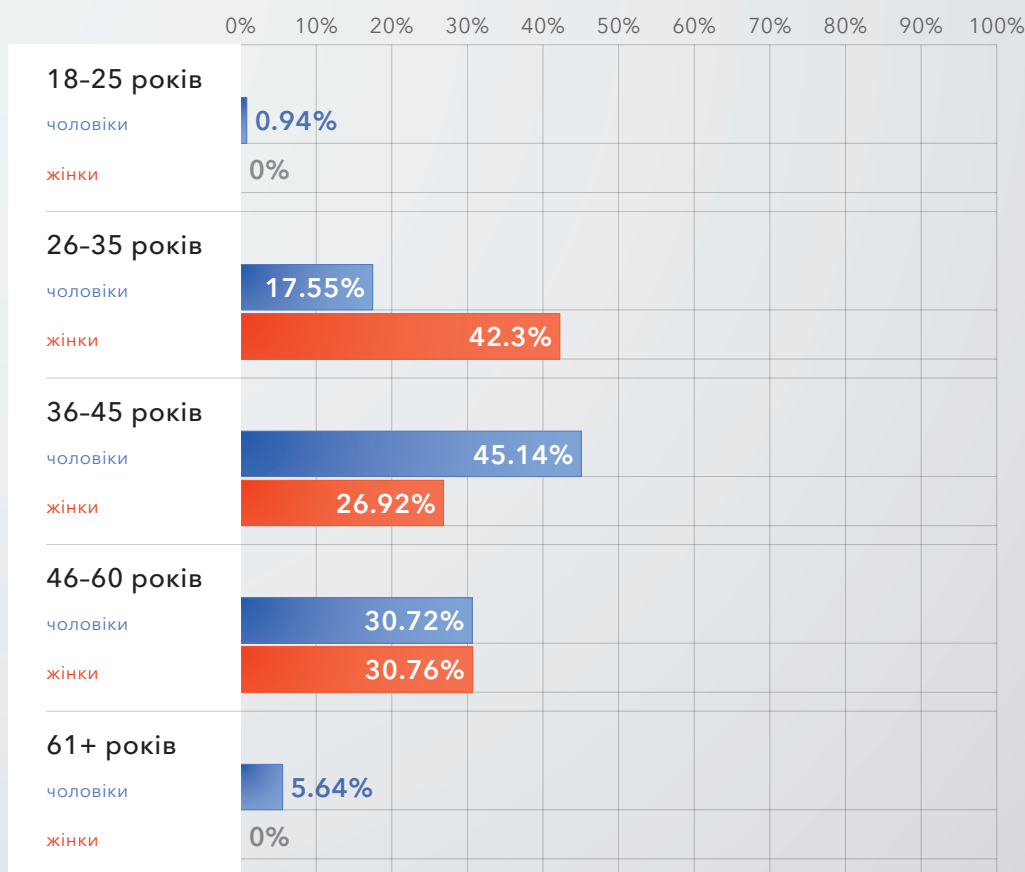

РОЗДІЛ 2

БЛОК ПИТАНЬ ВИКЛЮЧНО ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ, ЯКІ НА ДАНИЙ МОМЕНТ НЕ НЕСУТЬ СЛУЖБУ В СИЛАХ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Цей розділ стосувався виключно респондентів із числа ветеранів, які на даний момент не несуть службу в Силах оборони України. Загальна кількість респондентів, які надали відповіді в даному блоці, становить 345 з 1043 учасників опитування. Серед них: 26 жінок (7,53%) переважно середнього віку (42,3% – 26-35 років, 26,92% – 36-45 років, 30,76% – 46-60 років,) та 319 чоловіків (92,46%) теж переважно середнього віку (0,94% – 18-25 років, 17,55% – 26-35 років, 45,14% – 36-45 років, 30,72% – 46-60 років, 5,64% – 61+ років) (див. Діаграма 3).

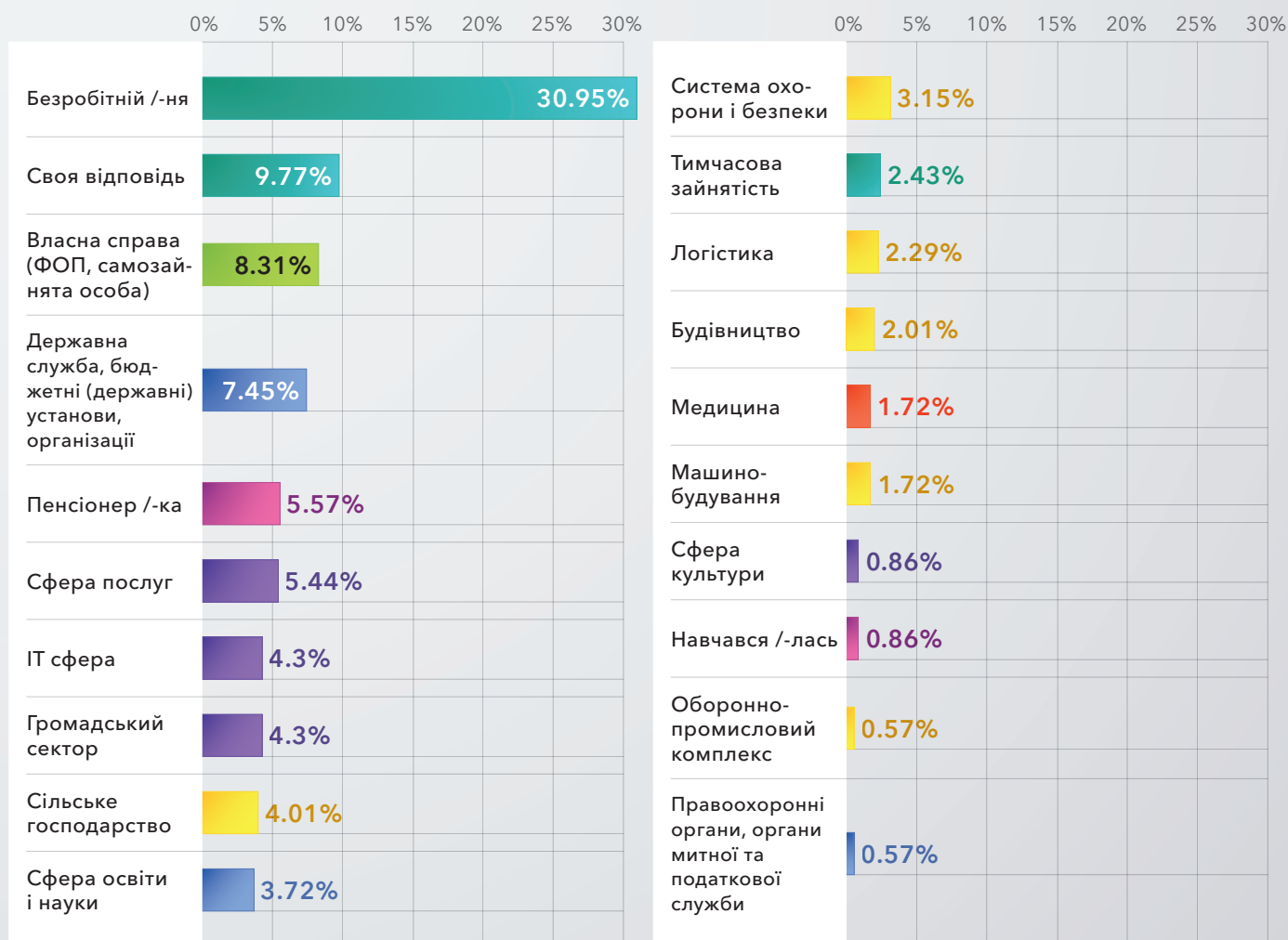
РОЗПОДІЛ ЗА СТАТТЮ ТА ВІКОМ

ДІАГРАМА 3

Серед сфер зайнятості опитаних ветеранів є: оборонно-промисловий комплекс – 0,57%; правоохоронні органи, органи митної та податкової служби – 0,57%; сфера культури – 0,86%; медицина – 1,72%; машинобудування – 1,72%; будівництво – 2,01%; логістика – 2,29%; тимчасова зайнятість – 2,43%, система охорони та безпеки – 3,15%; освіта і наука – 3,72%; сільське господарство – 4,01%; громадський сектор – 4,3%; ІТ сфера – 4,3%; сфера послуг – 5,44%; пенсіонери – 5,57%, державна служба, бюджетні (державні) установи, організації – 7,45%; власна справа (ФОП, самозайнята особа) – 8,31%. 30,95% респондентів зазначили, що мають статус безробітного. Також 9,77% вказали власні варіанти відповідей, серед яких: помічник ветерана, декретна відпустка, лікування, період адаптації (див. Діаграма 4).

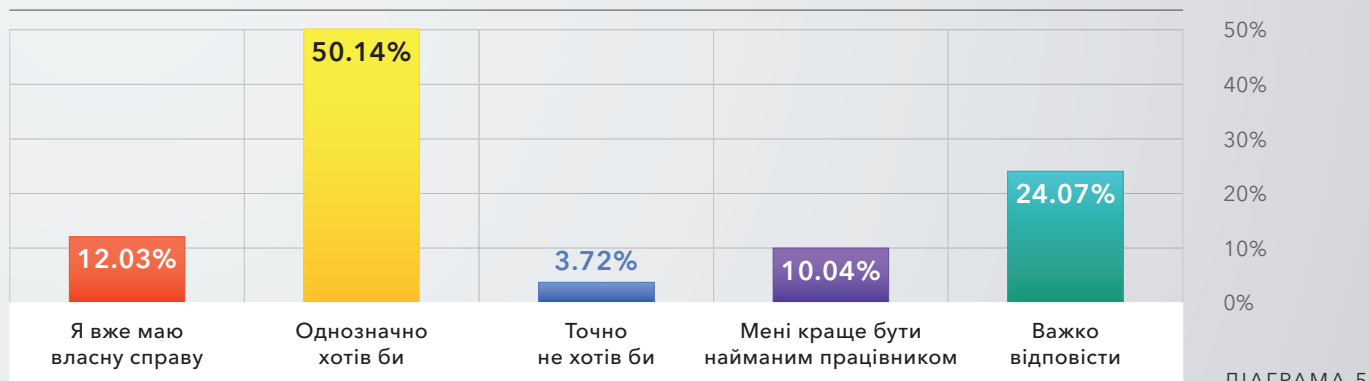
ЯКА ВАША ПОТОЧНА СФЕРА ЗАЙНЯТОСТІ?

ДІАГРАМА 4

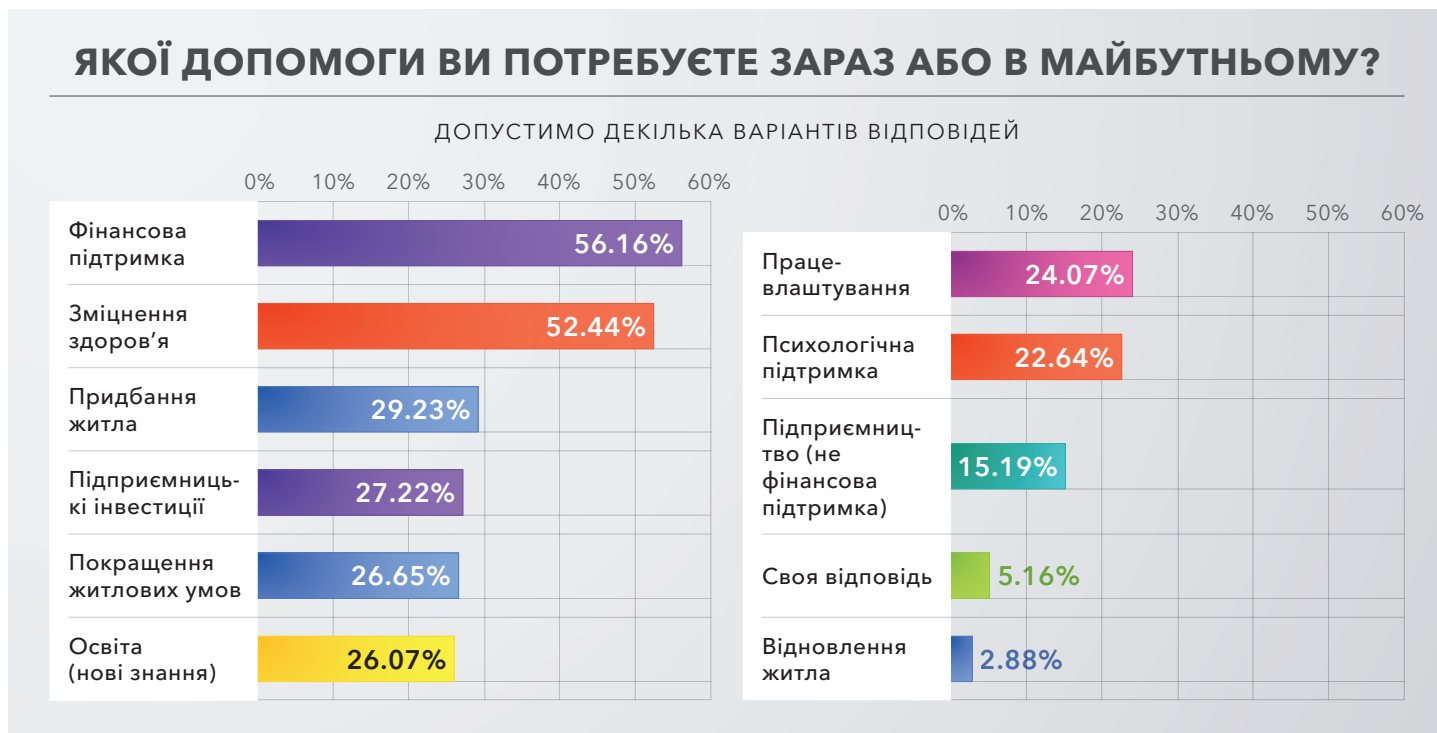
На питання «Чи хотіли би ви зайнятися власною справою, підприємництвом?» переважна більшість 50,14% ствердно відповіла, що однозначно хотіла б; 3,72% респондентів зазначили, що точно не хотіли б зайнятися власною справою, а ще 10,03% – схильні бути найманими працівниками. Також серед опитаних 12,03% вже мають власну справу (див. Діаграма 5).

ЧИ ХОТІЛИ Б ВИ ЗАЙНЯТИСЯ ВЛАСНОЮ СПРАВОЮ, ПІДПРИЄМНИЦТВОМ?

ДІАГРАМА 5

На запитання «Якої допомоги ви потребуєте зараз або в майбутньому», респонденти з числа ветеранів і ветеранок, які на сьогодні не несуть службу в Силах оборони України, зазначили, що потребують: фінансової підтримки – 56,16%; зміцнення здоров'я – 52,44%; придбання житла – 29,23%; підприємницьких інвестицій – 27,22%; покращення житлових умов – 26,65%; освіти – 26,07%; працевлаштування – 24,07%; психологічної підтримки – 22,64%; підтримки підприємництва (не фінансова підтримка) – 15,19%; відновлення житла – 2,58%. Також 5,16% вказали власні варіанти відповідей, серед яких: відсутність дискримінації у всіх сферах життя, оплата оперативного лікування, подолання корупції (див. Діаграма 6).

ДІАГРАМА 6

На запитання: «Якими пільгами користуєтеся ви та ваша родина?» більше половини респондентів відповіли, що користуються комунальними субсидіями – 71,06%, а ще 42,12% – користуються безоплатним проїздом. Також 39,54% респондентів отримують пенсії, 16,62% – користуються земельною ділянкою; 13,75% мають пільги на медичне обслуговування; 7,74% – на навчання; 6,3% отримують грошову допомогу; 4,3% – психологічну реабілітацію; 3,44% – користуються податковими знижками. Близько 14% опитаних ще не мають досвіду користування пільгами (див. Діаграма 7).

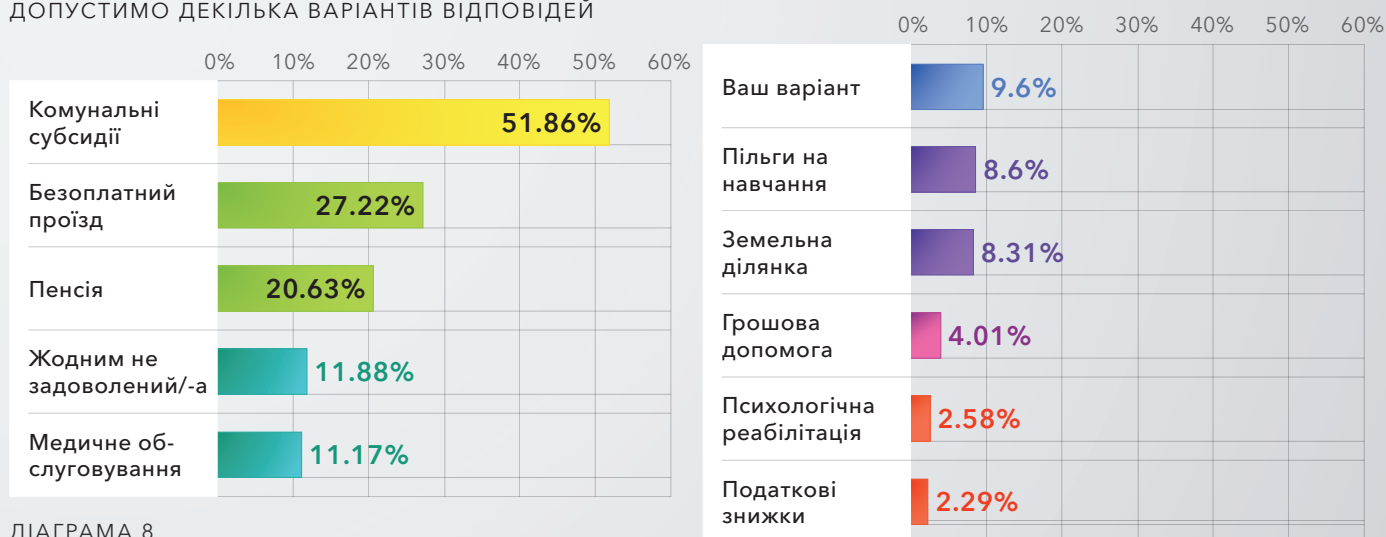

ДІАГРАМА 7

Відповідаючи на запитання про послуги для ветеранів, якими вони найбільш задоволені, більшість респондентів виокремлює комунальні субсидії – 51,86%; безоплатний проїзд – 27,22%; пенсії – 20,63%. Відповіді щодо задоволення іншими послугами: медичне обслуговування – 11,17%; земельні ділянки – 8,31%; пільги на навчання – 8,6%; грошова допомога – 4,01%; психологічна реабілітація – 2,58%; податкові знижки – 2,29%. Також 11,88% респондентів відповіли, що не задоволені жодною послугою. Ще 9,6% респондентів вказали власні варіанти відповідей, серед яких переважають: відсутність інформації про послуги, оформлення статусу, який дозволить отримувати послуги, не користуються послугами (див. Діаграма 8).

ЯКИМИ З ОТРИМАНИХ ПОСЛУГ ВИ НАЙБІЛЬШЕ ЗАДОВОЛЕНІ?

ДОПУСТИМО ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

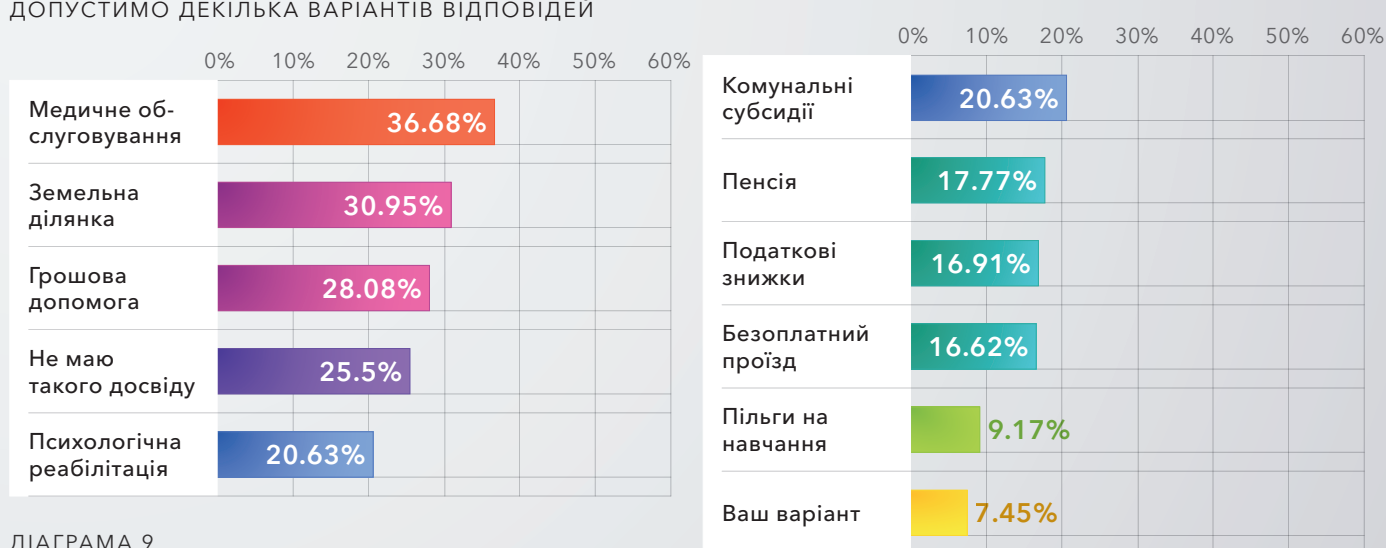

ДІАГРАМА 8

На запитання «Якими з отриманих послуг ви не задоволені?» відповіді респондентів розподілилися. Загалом, опитані ветерани переважно незадоволені такими послугами: медичне обслуговування – 36,68%; земельна ділянка – 30,95%; грошова допомога – 28,08%; комунальні субсидії – 20,63%; психологічна реабілітація – 20,63%; пенсії – 17,77%; податкові знижки – 16,91%; безоплатний проїзд – 16,62%; пільги на навчання – 9,17%. Близько чверті опитаних ветеранів (25,5%) вказали, що не мають ще такого досвіду, а ще 7,45% вказали власні варіанти, серед яких найбільш поширеними є: не отримували послуги, встановлення статусу «особа з інвалідністю», оформлення статусу УБД (див. Діаграма 9).

ЯКИМИ З ОТРИМАНИХ ПОСЛУГ ВИ НАЙБІЛЬШЕ НЕ ЗАДОВОЛЕНІ?

ДОПУСТИМО ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

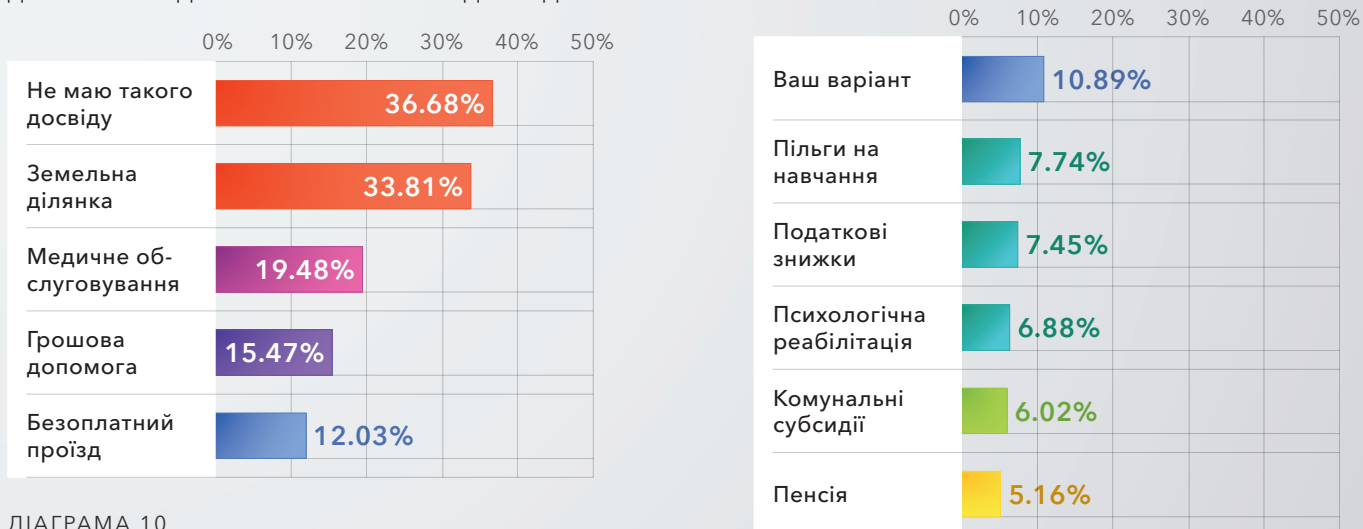

ДІАГРАМА 9

Відповідаючи на запитання «В доступі до яких з послуг вам було відмовлено?» 36,68% респондентів з числа ветеранів вказали, що не мають такого досвіду. Натомість, близько третини (33,81%) вказали на земельну ділянку; 19,48% – отримували відмови у медичному обслуговуванні; 15,47% – зіштовхувались із відмовою щодо грошового забезпечення; 12,03% – щодо безоплатного проїзду; 7,74% – щодо пільг на навчання; 7,45% – щодо податкових знижок; 6,88% – щодо психологічної реабілітації; 6,02% – щодо комунальних субсидій; 5,16% – щодо пенсій. Також 10,89% опитаних вказали власні варіанти відповідей, серед яких поширеними є випадки відмови у наданні таких послуг: покращення житлових умов, медична реабілітація, санаторно-курортне лікування, надання інвестицій під власний бізнес, отримання безвідсоткової позики на будівництво/ремонт власного житла (див. Діаграма 10).

В ДОСТУПІ ДО ЯКИХ ПОСЛУГ ВАМ БУЛО ВІДМОВЛЕНО?

ДОПУСТИМО ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

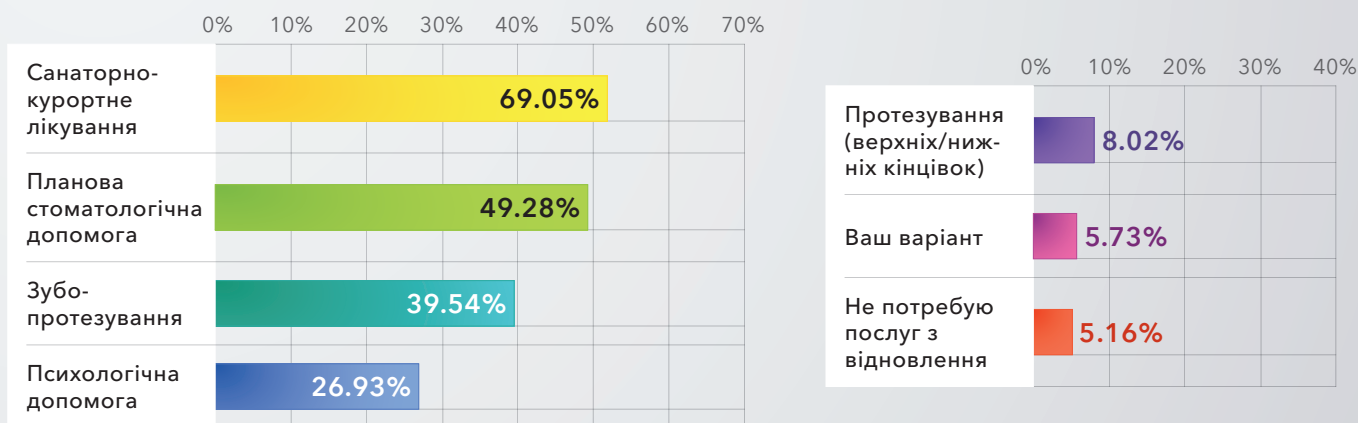

ДІАГРАМА 10

На запитання «Які послуги з відновлення ви би хотіли отримати у 2024 році» більшість (69,05%) відповіла – санаторно-курортне лікування; ще 49,28% – планова стоматологічна допомога; 39,54% – зубопротезування; 26,93% – психологічна допомога; 8,02% – протезування (верхніх/нижніх кінцівок). Натомість, 5,16% вказали, що не потребують послуг з відновлення, а 5,73% вказали власний варіант відповіді, а саме послуги з профільної медицини: консультації окуліста-хірурга, протезування серцевого клапану, хірургічна допомога щодо усунення наслідків поранення (див. Діаграма 11).

ЯКІ ПОСЛУГИ З ВІДНОВЛЕННЯ ВИ БИ ХОТІЛИ ОТРИМАТИ У 2024?

ДОПУСТИМО ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

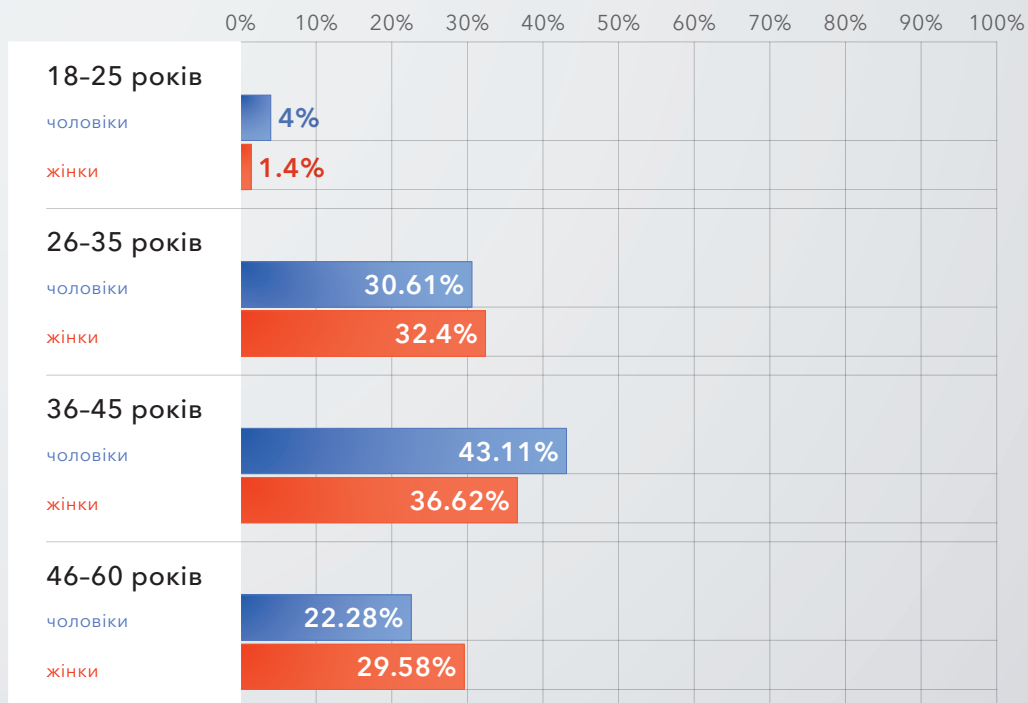

ДІАГРАМА 11

РОЗДІЛ 3

БЛОК ПИТАНЬ ДЛЯ ДІЮЧИХ ВІЙСЬКОВИХ

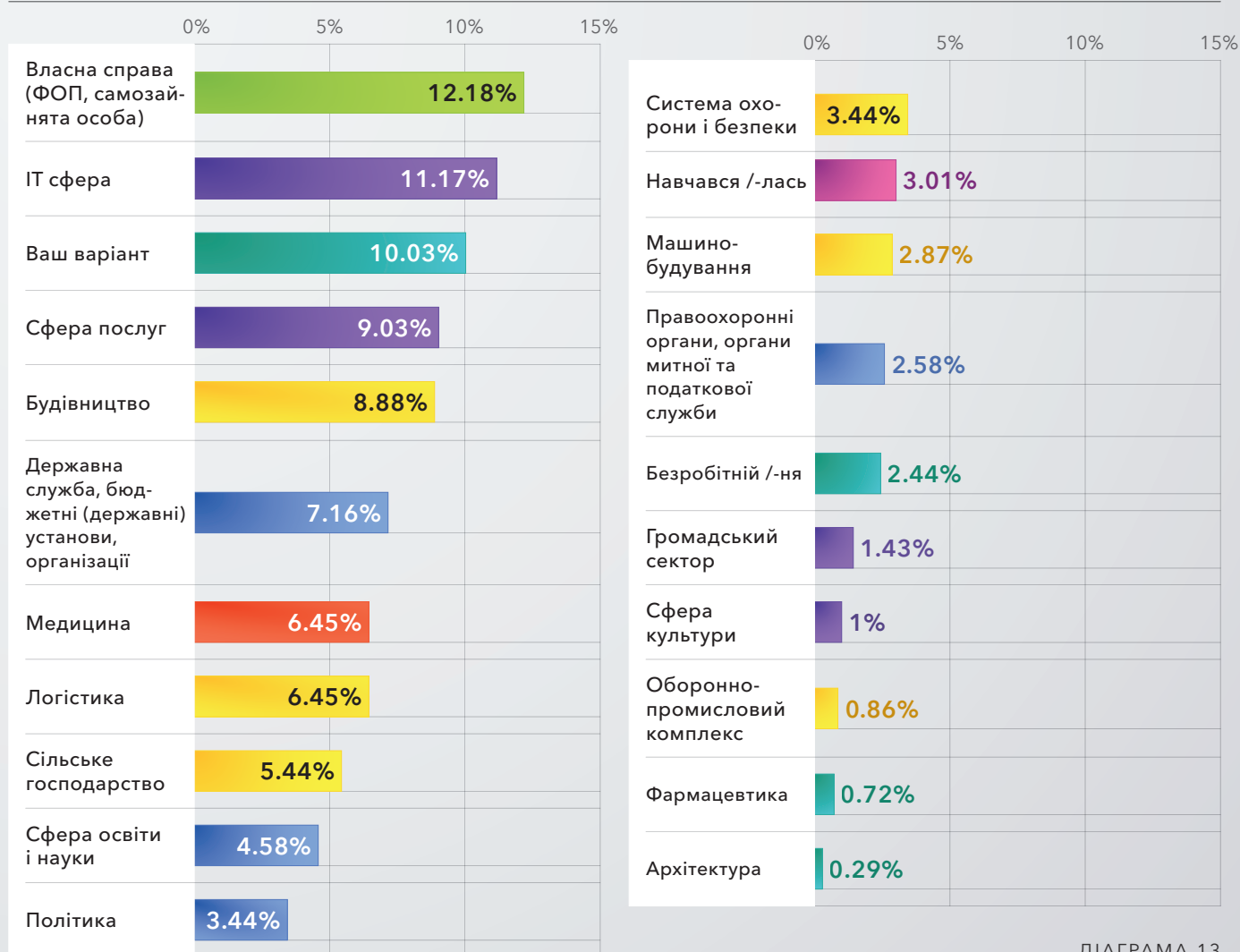
Цей блок представляє відповіді діючих військовослужбовців, а також відповіді ветеранів, які повернулися до війська, зокрема у зв'язку з повномасштабною агресією РФ на території України від 24 лютого 2022 року. Сумарно відповіді на запитання даного блоку дали 698 респонденти з 1043 учасників опитування. Серед них 71 (10,17%) – це жінки, переважно середнього віку (1,4% – 18-25 років, 32,4% – 26-35 років, 36,62% – 36-45 років, 29,58% – 46-60 років) та 624 (89,4%) – чоловіки, переважно середнього віку (4% – 18-25 років, 30,61% – 26-35 років, 43,11% – 36-45 років, 22,28% – 46-60 років) (див. Діаграма 12).

РОЗПОДІЛ ЗА СТАТТЮ ТА ВІКОМ

ДІАГРАМА 12

Відповідаючи на запитання щодо сфери зайнятості до служби в армії 12,18% респондентів-військовослужбовців зазначили, що мали власну справу (ФОП, самозайнята особа); 11,17% – працювали в IT-сфері; 9,03% – в сфері послуг; 3,01% – навчалися; 8,88% – працювали в сфері будівництва; 3,44% – в системі охорони та безпеки; 6,45% – в сфері логістики; 4,58% – в сфері освіти і науки; 6,45% – в медицині; 7,16% – були на державній службі; 2,58% – працювали в правоохоронних органах, органах митної та податкової служби (див. Діаграма 13).

СФЕРА ВАШОЇ ЗАЙНЯТОСТІ ДО СЛУЖБИ В АРМІЇ?

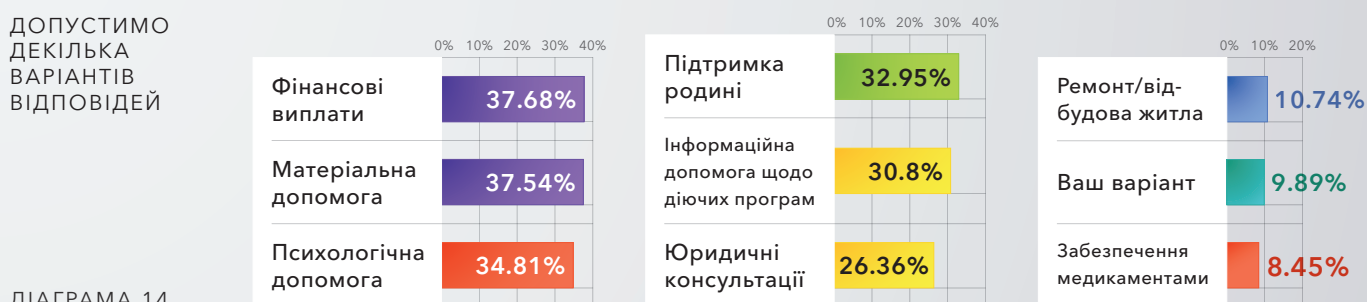

ДІАГРАМА 13

На запитання «Якої підтримки ви потребуєте зараз найбільше?» 37,68% респондентів-військовослужбовців зазначили, що потребують фінансових виплат; 37,54% – матеріальної допомоги; 34,81% – психологічної допомоги; 32,95% – підтримки родини; 30,8% – інформаційної допомоги щодо наявних програм; 26,36% – юридичних консультацій; 10,74% – ремонту/відбудови житла; 8,45% – забезпечення медикаментами. Також власні варіанти вказали 9,89% опитаних військовослужбовців. Вони зокрема вказували на потребу у: відпочинку, демобілізації, ротації, поверненні до родини, придбанні власного житла, доступі до професійної медичної допомоги, отриманні стартового капіталу для власної справи, подоланні корупції в тилу (див. Діаграма 14).

ЯКОЇ ПІДТРИМКИ ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ЗАРАЗ НАЙБІЛЬШЕ?

ДОПУСТИМО
ДЕКІЛЬКА
ВАРІАНТІВ
ВІДПОВІДЕЙ

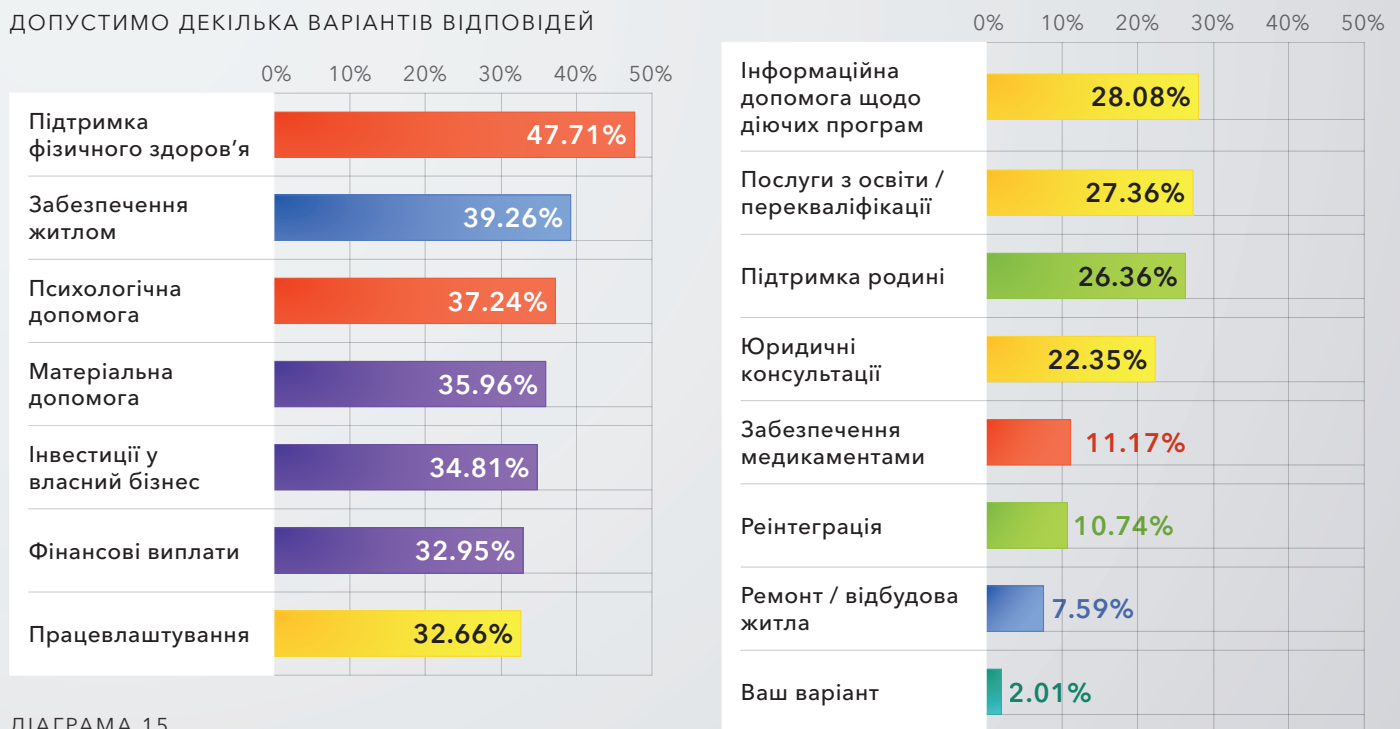

ДІАГРАМА 14

Водночас на запитання «Якої допомоги ви потребуватимете в майбутньому» більшість вказала на потребу в підтримці фізичного здоров'я – 47,71% та в забезпеченні житлом – 39,26%. Психологічної підтримки будуть потребувати 37,54% респондентів; матеріальної допомоги – 35,96%, інвестицій у власний бізнес – 34,81%, фінансових виплат – 32,95%, допомоги у працевлаштуванні – 32,66%, інформаційної допомоги щодо наявних програм для ветеранів – 28,08%, послуг з освіти/перекваліфікації – 27,36%, підтримки родин – 26,36%, юридичних консультацій – 22,35%, забезпечення медикаментами – 11,17%, реінтеграції – 10,74%, допомоги у ремонті/відбудові житла – 7,59%. (див. Діаграма 15).

ЯКОЇ ДОПОМОГИ ВИ ПОТРЕБУВАТИМЕТЕ У МАЙБУТНЬОМУ?

ДОПУСТИМО ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

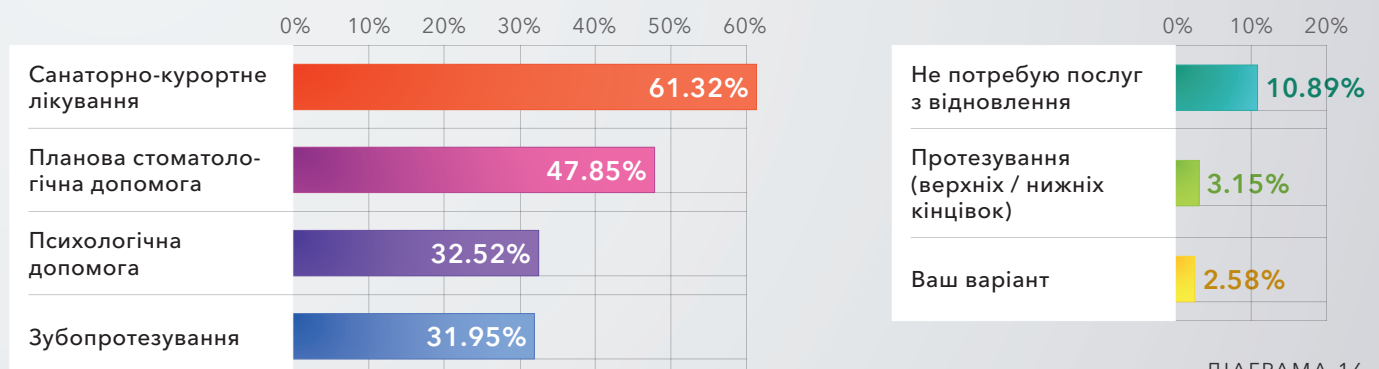

ДІАГРАМА 15

Серед послуг із відновлення, які військовослужбовці хотіли б отримати в поточному 2024 році, респонденти зазначили найбільшу потребу в санаторно-курортному лікуванні – 61,32%. Значна кількість респондентів зауважила на послугах щодо планової стоматологічної допомоги – 47,85%. Психологічну допомогу обрали – 32,52% респондентів, зубопротезування – 31,95%. Найменша потреба військовослужбовців у протезуванні (верхніх/нижніх кінцівок) – 3,15%. Окрім того, 10,89% респондентів зазначили, що взагалі не потребують жодних послуг із відновлення (див. Діаграма 16).

ЯКІ ПОСЛУГИ З ВІДНОВЛЕННЯ ВИ БИ ХОТІЛИ ОТРИМАТИ У 2024?

ДОПУСТИМО ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

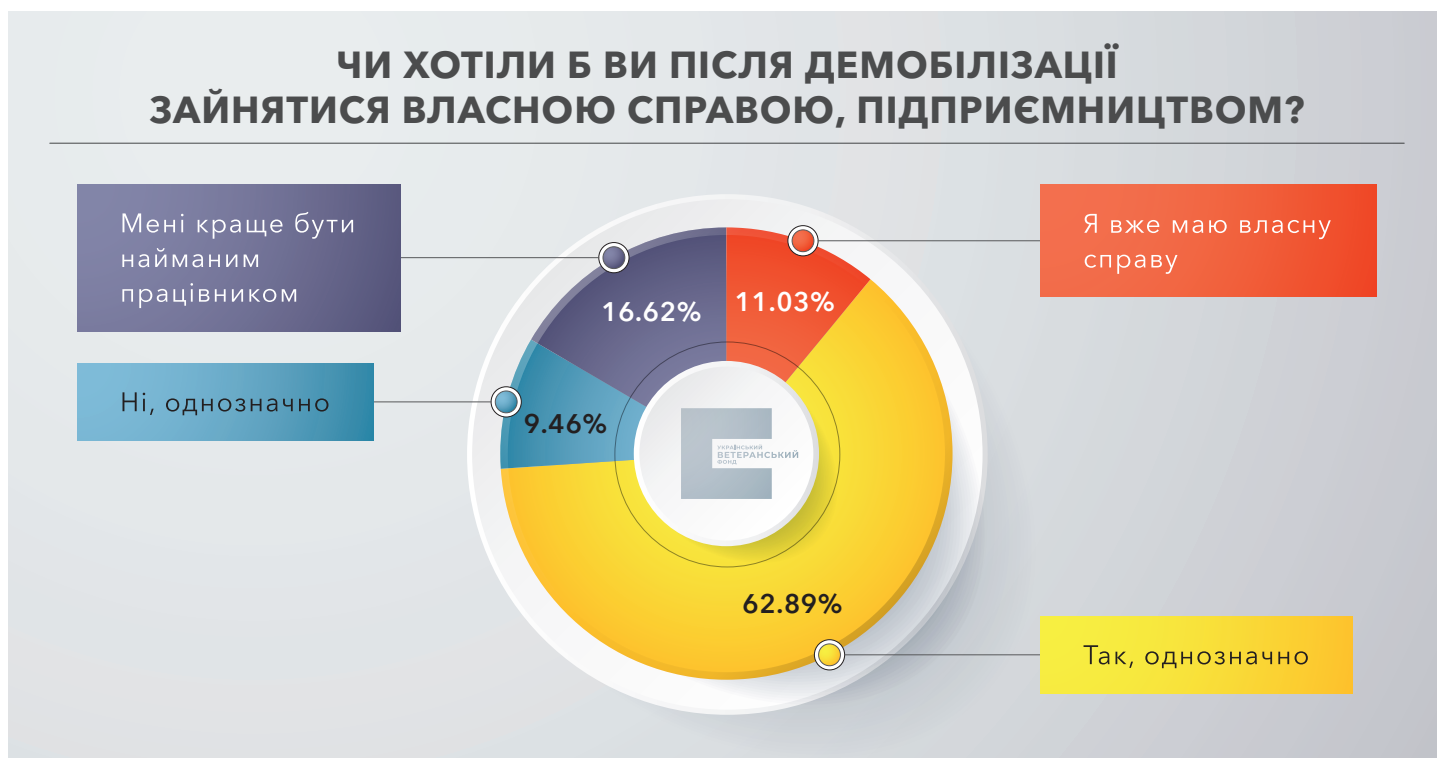
ДІАГРАМА 16

За результатами опитування військовослужбовців, більшість опитаних (52,87%) планує повернутися до своєї роботи/навчання після демобілізації. Натомість 16,62% дали негативну відповідь, а для решти респондентів було важко дати відповідь на дане запитання (див. Діаграма 17).

ДІАГРАМА 17

Відповідаючи на запитання «Чи хотіли б ви після демобілізації зайнятися власною справою, підприємництвом» близько 62,89% опитаних військовослужбовців обрали варіант «так, однозначно», а близько 11,03% зазначили, що вже мають власну справу. Водночас 16,62% респондентів вважають, що їм краще бути найманими працівниками, а 9,46% – точно не хотіли б займатися власною справою (див. Діаграма 18).

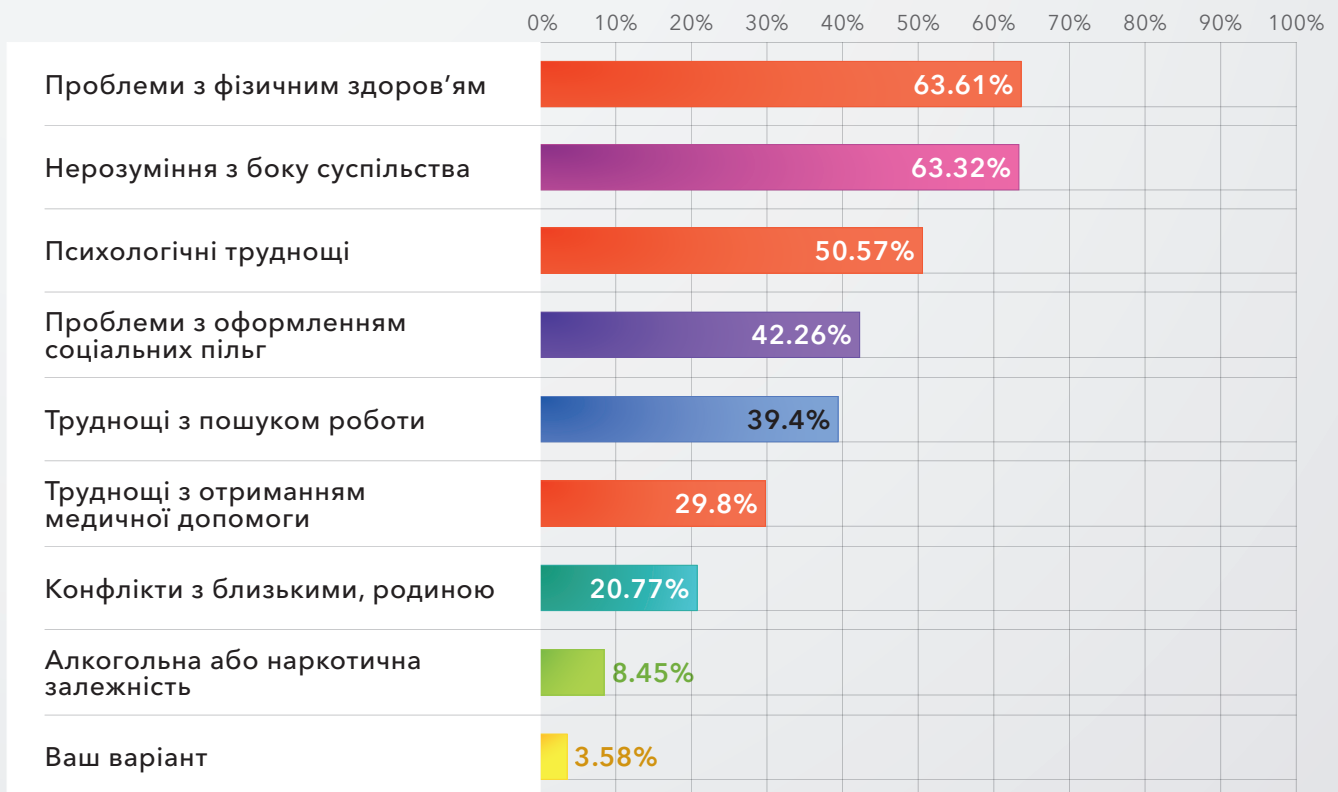

ДІАГРАМА 18

Говорячи про труднощі, які можуть очікувати на військовослужбовців після завершення війни, респонденти найбільше хвилюються про проблеми з фізичним здоров'ям (63,61%), незрозуміння з боку суспільства (63,32%), психологічні труднощі (50,57%), проблеми з оформленням соціальних пільг (42,26%), труднощі з пошуком роботи (39,40%) (див. Діаграма 19).

НА ВАШУ ДУМКУ, З ЯКИМИ ТРУДНОЩАМИ ОСОБИСТО ВАМ ДОВЕДЕТЬСЯ ЗІШТОВХНУТИСЯ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ ВІЙНИ ТА ПОВЕРНЕННЯ ДО ЦИВІЛЬНОГО ЖИТТЯ

ДОПУСТИМО ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

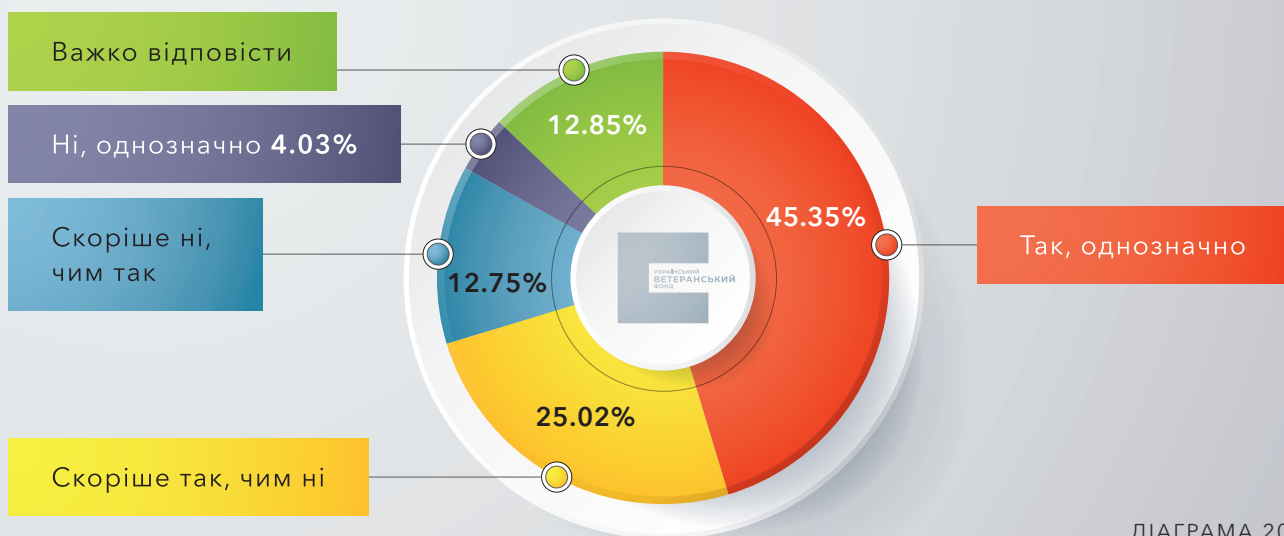
ДІАГРАМА 19

РОЗДІЛ 4

БЛОК ПИТАНЬ ПРО ПЕРЕПІДГОТОВКУ / НАВЧАННЯ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ

Питання даного блоку були обов'язковими для всіх респондентів та передбачали визначення думки як діючих військовослужбовців, так і ветеранів щодо наявних державних програм, які повинні сприяти працевлаштуванню ветеранів через перекваліфікацію та навчання. Абсолютна більшість респондентів пов'язує своє професійне майбутнє з Україною – 45,35% (див. Діаграма 20).

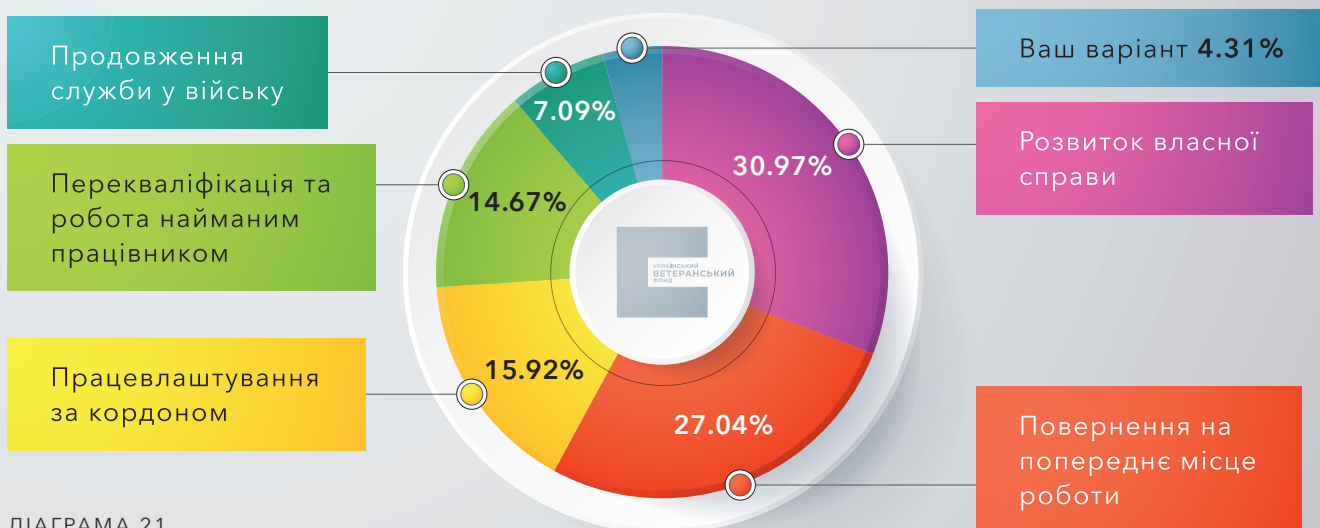
ЧИ БАЧИТЕ ВИ СВОЄ ПРОФЕСІЙНЕ МАЙБУТНЄ В УКРАЇНІ?

ДІАГРАМА 20

На запитання «Який варіант професійного розвитку будуть обирати ветерани в цивільному житті?» 30,97% опитаних вказали відповідь – розвиток власної справи, а 4,31% вказали власні варіанти відповіді (див. Діаграма 21).

НА ВАШУ ДУМКУ, ЯКИЙ ВАРІАНТ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ БУДУТЬ ОБИРАТИ ВЕТЕРАНИ У ЦИВІЛЬНОМУ ЖИТТІ?

ДІАГРАМА 21

На запитання «Які нові професійні навички та вміння Ви здобули під час проходження військової служби?» 57,62% респондентів назвали опанування навичками виживання, 56,76% вказали навички надання першої домедичної допомоги, 39,21% – навички управління персоналом, 29,91% назвали навички комунікації, 26,85% – водіння та роботу з технікою, 26,37% – документообіг, 18,41% – психологію, 15,82% – управління квадрокоптерами/дронами, 15,72% – навички з логістики, 14,09% – роботу з комп'ютерами, 13,90% – управління системами зв'язку, 12,56% – навички з інженерії та будівництва, 7,38% – кулінарію, а 4,03% вказали власні варіанти (див. Діаграма 22).

ЯКІ НОВІ ПРОФЕСІЙНІ НАВИЧКИ ТА ВМІННЯ ВИ ЗДОБУЛИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ?

ДОПУСТИМО ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

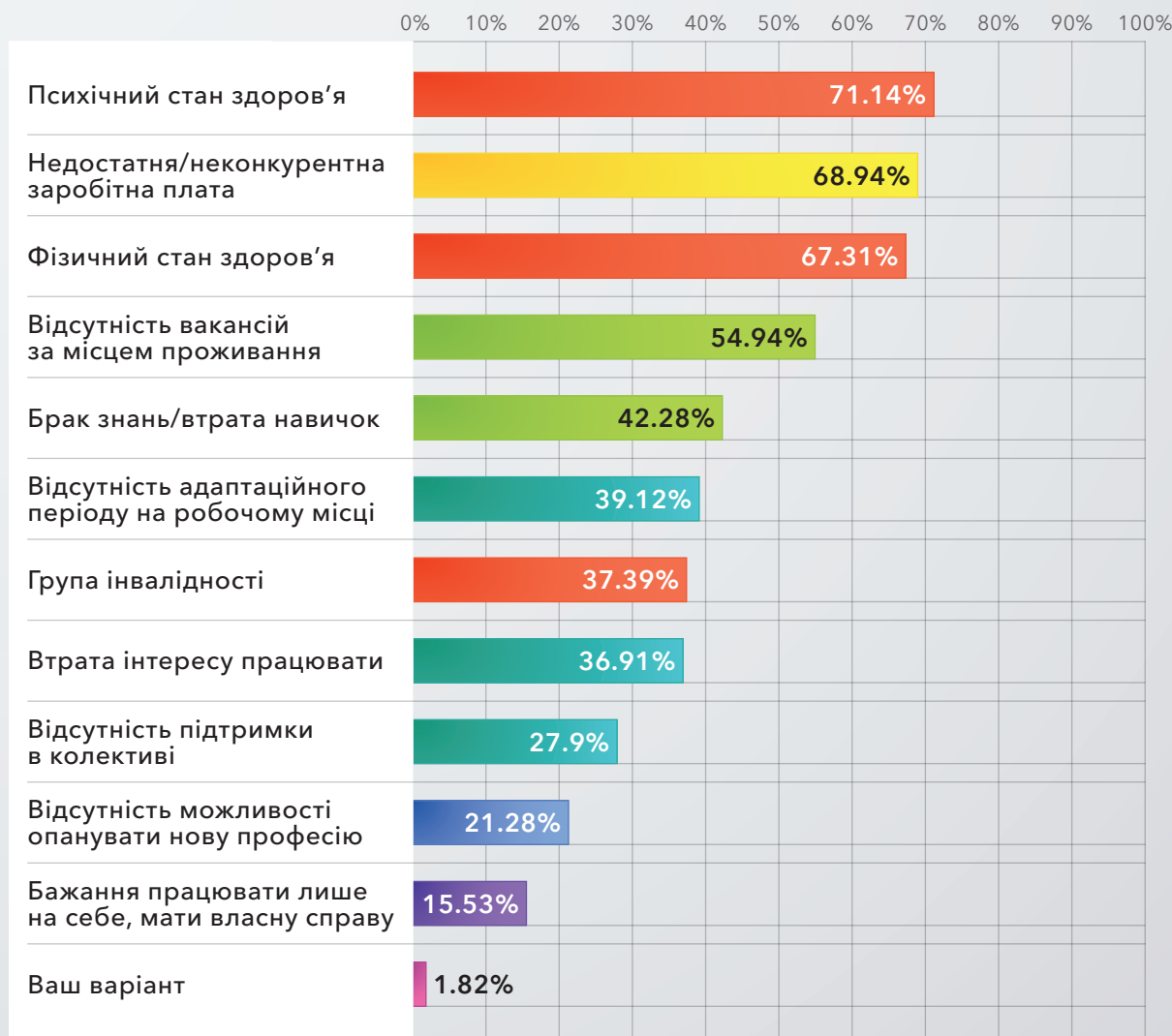

ДІАГРАМА 22

Відповідаючи на запитання про перешкоди у сфері зайнятості, з якими можуть зіштовхнутись ветерани у цивільному житті, переважна більшість опитаних вказала такі варіанти відповідей: психічний стан здоров'я (71,14%); недостатня/неконкурентна заробітна плата (68,94%); фізичний стан здоров'я (67,31%); відсутність вакансій за місцем проживання (54,94%). Також ймовірними перешкодами, на які вказують ветерани та військовослужбовці, є: брак знань або втрата навичок (42,28%); відсутність адаптаційного періоду на робочому місці (39,12%); група інвалідності (37,39%); втрата інтересу працювати (36,91%); відсутність підтримки в колективі (27,90%); відсутність можливості опанувати нову професію (21,28%); бажання працювати лише на себе, мати власну справу (15,53%). Ще близько 1,82% респондентів додали власні варіанти відповідей (див. Діаграма 23).

НА ВАШУ ДУМКУ, З ЯКИМИ ПЕРЕШКОДАМИ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ МОЖУТЬ ЗІШТОВХНУТИСЯ ВЕТЕРАНИ У ЦИВІЛЬНОМУ ЖИТТІ?

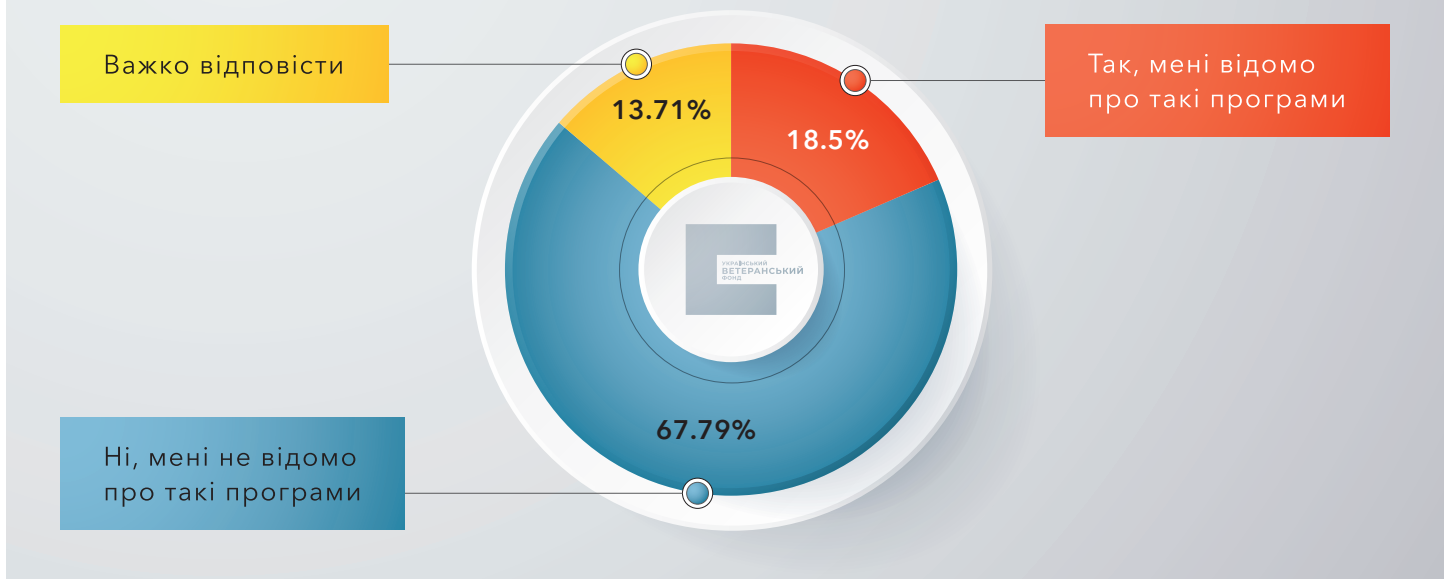
ДОПУСТИМО ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

ДІАГРАМА 23

Відповідаючи на запитання «Чи маєте ви інформацію про державні програми навчання та перепідготовки для ветеранів після звільнення з військової служби?» 67,79% вказали, що не володіють інформацією, їм не відомі такі програми. Водночас 18,5% відомо про такі програми, а для 13,71% було важко відповісти на дане запитання (див. Діаграма 24).

ЧИ МАЄТЕ ВИ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ДЕРЖАВНІ ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ ТА ПЕРЕПІДГОТОВКИ ВЕТЕРАНІВ ПІСЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ З ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ?

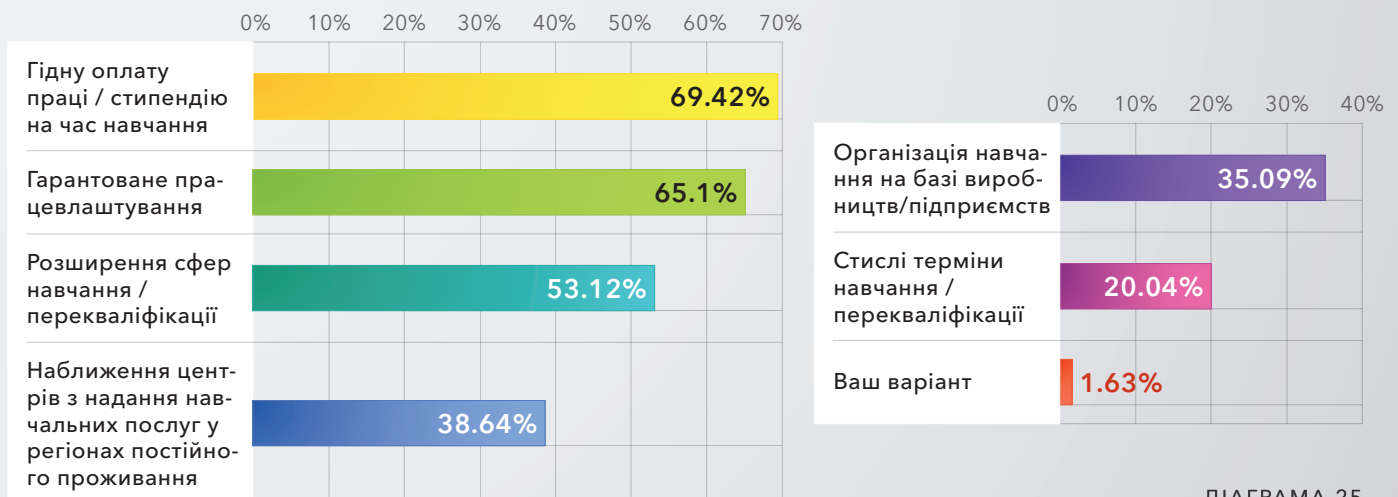

ДІАГРАМА 24

У межах опитування ветерани та військовослужбовці також мали можливість вказати умови, які, на їхню думку, необхідно забезпечити при навчанні/перекваліфікації ветеранів. Так, переважна більшість вказала такі варіанти відповідей: гідна оплата праці/стипендія на час навчання (69,42%); гарантоване працевлаштування (65,1%); розширення сфер навчання та перекваліфікації (53,12%). Також близько третини респондентів зацентрували на необхідності наближення центрів з надання навчальних послуг у регіонах постійного проживання (38,64%); організації навчання на базі виробництв/підприємств (35,09%); а також – на важливості стислих термінів навчання/перекваліфікації (20,04%). Водночас 1,63% опитаних додали власні варіанти відповідей, а саме: покращити доступ до інформації про навчання, врахувати вік при розробці програм з перекваліфікації (див. Діаграма 25)

ЯК ВИ ВВАЖАЄТЕ, ЯКІ УМОВИ НЕОБХІДНО ЗАБЕЗПЕЧИТИ ПРИ НАВЧАННІ / ПЕРЕКВАЛІФІКАЦІЇ ВЕТЕРАНІВ?

ДОПУСТИМО ДЕКІЛЬКА ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДЕЙ

ДІАГРАМА 25

Згідно з відповідями на запитання «Як ви оцінюєте ефективність діяльності профільних державних інституцій, які повинні сприяти професійному та кар'єрному розвитку ветеранів у цивільному житті?» для 32,41% респондентів важко відповісти однозначно на дане запитання. Натомість 8,34% вважають, що вона ймовірно ефективна та 3,93% – однозначно ефективна (див. Діаграма 26).

ДІАГРАМА 26

Даючи відповідь на запитання про те, що необхідно покращити у роботі профільних державних інституцій, які повинні сприяти професійному та кар'єрному зростанню ветеранів у цивільному житті, думки респондентів розділилися. Переважна більшість вказала, що необхідно зменшити бюрократію (79%); орієнтуватися на потреби ветеранів (64,72%); покращити доступність інформації про послуги (59,35%); впроваджувати якісний сервіс (50,53%) (див. Діаграма 27)

ДІАГРАМА 27

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Провівши дослідження актуальних потреб та бачення можливостей для кар'єрного і професійного зростання ветеранів в Україні шляхом анонімного онлайн-опитування ветеранів та військових, нами було виявлено такі показники:

– Близько половини (50,14%) опитаних ветеранів, які на даний момент не несуть службу в Силах оборони України, мають бажання розвивати власну справу. Натомість 1/10 частина респондентів надають перевагу бути найманими працівниками.

– На думку переважної більшості опитаних ветеранів та ветеранок, зараз та в найближчому майбутньому вони потребуватимуть таких видів допомоги: фінансова підтримка (56,16%) та зміцнення здоров'я (52,44%). Менш пріоритетною та не менш важливою буде допомога в придбанні житла; залученні підприємницьких інвестицій; покращенні житлових умов; а також – освіта; працевлаштування та психологічна підтримка.

– Згідно з результатами опитування ветеранів найбільший попит мають такі пільги: комунальні субсидії, безоплатний проїзд та пенсії, з яких найбільш задоволені комунальними субсидіями (51,86%). Натомість найменше ветерани користувалися пільгами на навчання, грошовою допомогою, пільгами щодо психологічної реабілітації та податковими знижками. Послуги, якими опитані ветерани найбільше не задоволені – це медичне обслуговування, земельна ділянка та грошова допомога.

– На думку більшості опитаних військовослужбовців, особисті труднощі, з якими їм доведеться зіштовхнутися в процесі повернення до цивільного життя, є проблеми з фізичним здоров'ям та нерозуміння з боку суспільства. Про це вказали близько 63% опитаних.

– І ветерани, і діючі військовослужбовці висловлювали своє занепокоєння через «брак знань або втрату навичок» (42,28%), що стане перешкодою для них у сфері професійної зайнятості. Проте, як показують результати опитування, респонденти не володіють інформацією про вже розроблені державні програми навчання та перепідготовки для ветеранів, таку думку висловили 67,79% респондентів.

– Враховуючи високий відсоток респондентів серед ветеранів, які зазначили, що наразі є «безробітними» (30,95%), актуалізується робота з оптимізації як вже наявних, так і з розробки нових програм з навчання/перекваліфікації. З метою наближення умов програм до реальних потреб та індивідуальних можливостей ветеранів вкрай важливо врахувати саме їхнє бачення проблематики. Так, більшість респондентів визначили три головні умови: гідна оплата праці/стипендія на час навчання (69,42%); гарантоване працевлаштування (65,1%); розширення сфер навчання та перекваліфікації (53,12%).

– Серед ветеранів та військовослужбовців набуває поширення думка, що профільні державні інституції не виконують своє призначення в повному обсязі і їхня діяльність щодо підтримки ветеранів у їхньому професійному та кар'єрному розвитку є неефективною. Сумарно негативні оцінки дорівнюють 55,32% з них, 25,89% – однозначно впевнені в неефективності, а 29,34% вважають, що діяльність ймовірно неефективна. На шляху покращення роботи державних інституцій, на думку ветеранів та військовослужбовців, повинно стати зменшення бюрократичної складової та впровадження якісного сервісу; а кожна програма та рішення, яке стосується ветеранів, має базуватися на актуальних потребах ветеранської спільноти.

– З огляду на результати опитування спостерігається виникнення необхідності змінити модель поточної інформаційної взаємодії з ветеранами та військовослужбовцями, з посиленням інклюзивної складової при поширенні інформаційних продуктів, розрахованих на ветеранів.

Дослідження підготовлено
навчально-аналітичним відділом
Українського ветеранського фонду
Міністерства у справах ветеранів

Дослідницька група та співавтори:

Величко-Трифонюк Руслана – виконуюча
обов'язки Виконавчого директора
Українського ветеранського фонду

Кіріллова Юлія – начальник
Відділу навчально-аналітичної роботи
Українського ветеранського фонду

Зновяк Владислава – провідний фахівець
Відділу навчально-аналітичної роботи
Українського ветеранського фонду

Доля Ірина – провідний фахівець
Відділу навчально-аналітичної роботи
Українського ветеранського фонду

Дизайн, верстка та інфографіка:
Олійник Олень